

ARREST VAN HET HOF
VAN 4 JULI 1973 ¹

Westzucker GmbH
tegen Einfuhr- und Vorratsstelle für Zucker
(verzoek om een prejudiciële beslissing,
ingediend door het Hessische Finanzgericht)

„Overgangsrecht — certificaten met prefixatie”

Zaak 1-73

S a m e n v a t t i n g

1. *Handelingen van een instelling — Wijziging van een vroegere bepaling — Feitelijke situaties, onder vigeur van die bepaling ontstaan — Toekomstige gevolgen — Toepassing van de wijzigingsbepaling*
2. *Landbouw — Gemeenschappelijke marktordering — Suiker — Restitutie bij uitvoer — Artikel 12 van verordening nr. 766/68 — Wijziging — Toepassingsgebied*
(Verordening van de Raad nr. 1048/71)

1. De wet waarbij een wettelijke bepaling wordt gewijzigd, is van toepassing, tenzij het tegendeel is bepaald, op de toekomstige gevolgen van feitelijke situaties welke onder vigeur van de oude wet zijn ontstaan.
2. De wijziging die bij verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei

1971 is aangebracht in artikel 12 van verordening nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968, is niet alleen van toepassing op de na haar inwerking-treding afgegeven certificaten met prefixatie, maar ook op de certificaten die vóór die datum waren afgegeven, voor zover de betrokken uitvoer nog niet had plaatsgevonden en de interventieprijzen niet was gewijzigd.

In de zaak 1-73

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Hessische Finanzgericht, VII. Senat, in het aldaar aanhangig geding tussen

WESTZUCKER GMBH, gevestigd te Dortmund,

en

EINFUHR- UND VORRATSSTELLE FÜR ZUCKER, te Frankfurt,

1 — Procestaal: Duits.

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van de verordeningen nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968 (Publikatieblad nr. L 143) en nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971 (Publikatieblad nr. L 114),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, R. Monaco en P. Pescatore, Kamerpresidenten, A. M. Donner (rapporteur), J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh, M. Sørensen en A. J. Mackenzie Stuart, Rechteren,

Advocaat-Generaal: K. Roemer

Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — De feiten en het procesverloop

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten en het procesverloop kunnen worden samengevat als volgt:

Ingevolge artikel 17, lid 1, juncto artikel 1, lid 1, sub a), van verordening nr. 1009/67 van de Raad van 18 december 1967, houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker (Publikatieblad nr. 308 van 18 december 1967, blz. 1) kunnen bij de uitvoer van witte suiker uit de Gemeenschap restituties worden verleend ter overbrugging van het verschil tussen de prijzen op de wereldmarkt en de prijzen in de Gemeenschap.

Verordening nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968 (Publikatieblad nr. L 143 van 25 juni 1968, blz. 6) houdende vaststelling van de algemene voorschriften inzake de restitutie bij de uitvoer van

suiker, bepaalt in artikel 12, zoals dit aanvankelijk luidde, dat wanneer tijdens de periode tussen de bepaling van de restitutie krachtens een openbare inschrijving en de realisatie van de uitvoertransacties een verandering komt in de in het gebied van de Gemeenschap met het grootste overschot geldende interventieprijs, de vastgestelde restitutie wordt gecorrigeerd aan de hand van bedoelde wijziging. Bij artikel 1 van verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971 (Publikatieblad nr. L 114 van 26 mei 1971, blz. 10) werd artikel 12 van verordening nr. 766/68 in die zin gewijzigd dat het restitutiebedrag niet meer moest worden gecorrigeerd doch *kon* worden aangepast. Deze bepaling trad op grond van artikel 2 van verordening nr. 1048/71 op 27 mei 1971 in werking.

Bij verordening nr. 1061/71 van de Raad van 25 mei 1971, houdende vaststelling voor het verkoopseizoen voor suiker 1971-1972 van de prijzen in de sector

suiker, van de standaardkwaliteiten voor witte suiker en voor suikerbieten alsmede van de in artikel 24 van verordening nr. 1009/67 (Publikatieblad nr. L 115 van 27 mei 1971, blz. 17) bedoelde coëfficiënt, werd de suikerprijs per 1 juli 1971 verhoogd.

Verzoekster in het hoofdgeding had van de Einfuhr- und Vorratsstelle (hierna te noemen „EVSt”) drie certificaten voor de uitvoer van witte suiker verkregen, die golden tot respectievelijk 31 juli en 31 augustus 1971. In het kader van de permanente openbare inschrijvingen nrs. 6/1970 en 4/1971 hielden deze uitvoervergunningen prefixatie in van de restituties die waren vastgesteld op 37,14 DM, respectievelijk 39,34 DM per 100 kg uitgevoerde witte suiker. Bovendien bevatten de vergunningen de aanduiding „onder voorbehoud van artikel 12 van verordening nr. 766/68”.

Op grond van deze vermelding verlangde verzoekster in het hoofdgeding voor de exporten na 1 juli 1971 een restitutieverhoging, overeenkomend met de in verordening nr. 1061/71 vastgestelde verhoging van de interventieprijzen. De EVSt, verweerster in het hoofdgeding, wees dit verzoek op twee gronden af:

- a) zij was niet bevoegd een dergelijke verhoging toe te kennen;
- b) met ingang van 27 mei 1971 moest artikel 12 van verordening nr. 766/68 in zijn nieuwe formulering worden toegepast, hetgeen inhield dat de verhoging niet meer verplicht was.

Het Hessische Finanzgericht, dat voor zijn uitspraak een uitlegging van bovengenoemde gemeenschapsrechtelijke bepalingen noodzakelijk achtte, legde bij beschikking van 18 december 1972 de volgende vragen aan het Hof voor:

1. Dienen de artikelen 1 en 2 van verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971 (Publikatieblad nr. L 114) aldus te worden gelezen dat artikel 12 van verordening nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968 (Publikatieblad nr. L 143) in zijn sedert 27

mei 1971 geldende redactie ook van toepassing is op gevallen waarin vóór 27 mei 1971 een bericht van toewijzing en een uitvoercertificaat van de Einfuhr- und Vorratsstelle für Zucker werd afgegeven en de suiker na 1 juli 1971 in feite werd uitgevoerd?

Indien vraag 1 bevestigend wordt beantwoord:

2. Zijn de artikelen 1 en 2 van verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971 (Publikatieblad nr. L 114) bij deze uitlegging in strijd met het ook in het EEG-recht geldende algemene beginsel van rechtszekerheid en het daarvan afgeleide beginsel van bescherming van het gewekte vertrouwen?

Indien vraag 1 ontkennend, respectievelijk de vragen 1 en 2 bevestigend worden beantwoord:

3. Vereist een aanpassing van de restitutie wegens wijziging van de interventieprijzen voor suiker volgens artikel 12 van verordening nr. 766/68 in de oorspronkelijke redactie (Publikatieblad nr. L 143) een voorafgaande beschikking der Commissie?

De beschikking van het Hessische Finanzgericht is op 2 januari 1973 ingeschreven ter griffie van het Hof.

De firma Westzucker, ten deze vertegenwoordigd door G. Rauschning, advocate te Hamburg, en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Gilsdorf, hebben overeenkomstig artikel 20 van het Statuut van het Hof schriftelijke opmerkingen ingediend.

Het Hof heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Ter terechtzitting van 15 mei 1973 hebben de firma Westzucker en de Commissie mondelinge opmerkingen gemaakt.

De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 6 juni 1973 conclusie genomen.

II — Opmerkingen krachtens artikel 20 van het Statuut

Overwegende dat de opmerkingen, ingediend krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof van Justitie der EEG, kunnen worden samengevat als volgt:

Volgens de *firma Westzucker*, verzoekster in het hoofdgeding, zou de eerste vraag ontkennend moeten worden beantwoord.

Door de wijziging van artikel 12 van verordening nr. 766/68, dat thans niet meer in een verplichte doch nog slechts een facultatieve correctie voorziet, was de rechtspositie van de particulieren tegenover de administratie verzwakt, omdat zij geen recht meer konden doen gelden op een verhoging van de restituties. De toepassing van de gewijzigde bepaling op nog niet afgewikkelde transacties komt neer op een materiële retroactiviteit welke de onder de oude regeling verworven rechtsposities van de belanghebbende particulieren aantast. Een dergelijke terugwerking had in verordening nr. 1048/71 uitdrukkelijk moeten zijn voorzien. Verzoekster verwijst naar 's Hof's arrest van 28 oktober 1970 in de zaak 16-70 (Necomout tegen Hoofdprodukt-schap voor Akkerbouwprodukten, Jurisprudentie 1970, blz. 921), waarin het ging om de uitlegging van artikel 7, lid 1, van verordening nr. 1134/68, waar uitdrukkelijk werd bepaald: „Deze verordening is van toepassing op alle transacties die op of na de datum van haar inwerkingtreding tot stand zijn gekomen”. Ten einde degenen die eerder een vaststelling-vooraf hadden verkregen, niet te benadelen, verschaft lid 2 van dit artikel 7 hun de mogelijkheid deze vaststelling te doen annuleren. Het Hof had erkend dat een dergelijke overgangsbepaling was ingegeven „door hoofdzakelijk rechtskundige opvattingen omtrent de invloed van een wijziging der wetgeving op de nakoming van lopende overeenkomsten”.

Nu dergelijke bepalingen als artikel 7 van verordening nr. 1134/68 niet zijn op-

genomen in verordening nr. 1048/71 ligt de conclusie voor de hand dat deze verordening alleen geldt voor transacties waarbij de uitvoervergunningen zijn afgegeven na de datum van haar inwerkingtreding.

Men kan zich nog afvragen of de doelstellingen van verordening nr. 1048/71 een extensieve interpretatie geboden in die zin dat het uit een oogpunt van gemeenschapsbelang noodzakelijk was de gewijzigde regeling ook toe te passen op gevallen waarin de uitvoercertificaten waren afgegeven onder vigeur van de oude regeling. Ook uit de considerans van verordening nr. 1048/71 blijkt dat het voor de verwezenlijking van de daar gestelde doeleinden niet nodig is de verordening toe te passen op transacties die onder de oude regeling waren aangegaan: „dat deze regeling (artikel 12 van verordening nr. 766/68) te stroef is gebleken; dat derhalve artikel 12 dient te worden gewijzigd om eventueel de mogelijkheid te scheppen dat op passende wijze een aanpassing plaatsvindt”.

Indien het Hof deze mening over de beantwoording van de eerste vraag niet zou delen, dient de tweede vraag volgens verzoekster in het hoofdgeding bevestigend te worden beantwoord.

In de onderhavige gevallen hadden de betrokkenen door de afgifte van uitvoercertificaten een recht verworven op wijziging van de tevoren vastgestelde restituties, overeenkomende met de ontwikkeling van de interventieprijzen voor witte suiker.

De bescherming van het gerechtvaardigd vertrouwen van betrokkenen gedooft een aantasting van zodanige verworven rechten uitsluitend in het geval dat zulks volstrekt noodzakelijk is uit een oogpunt van gemeenschapsbelang. Uit de opmerkingen over de eerste vraag volgt dat een dergelijk geval zich hier niet voordeed.

Inzake de derde vraag merkt verzoekster in het hoofdgeding op dat verordening nr. 766/68 in haar oorspronkelijke redactie niet alleen een verplichting tot aanpassing der restituties bevatte, maar ook de criteria voor die aanpassing. Een

voorafgaande beschikking der Commissie was derhalve niet nodig.

De Commissie zet om te beginnen de economische beweegredenen voor de betrokken regelingen uiteen. Daar de interventieprijs voor witte suiker werd gewijzigd wegens veranderingen in de economische produktieomstandigheden, was het onjuist om voorraden die waren geproduceerd of verkregen onder de voorheen geldende economische omstandigheden, daarvan te laten meeprofiteren. Artikel 12 van verordening nr. 766/68 was gewijzigd in verband met praktische moeilijkheden bij de toepassing van artikel 37, lid 2, dat oorspronkelijk was bedoeld om te voorkomen dat een verhoging van de interventieprijs zou leiden tot een economisch ongerechtvaardigde bevoordeling van de ondernemers.

Ten aanzien van de eerste en de tweede vraag merkt de Commissie op dat uit de redactie van verordening nr. 1048/71 volgt dat de nieuwe tekst van artikel 12 van verordening nr. 766/68 per 27 mei 1971 in de plaats was getreden van de oude tekst en sedertdien dus ook moest worden toegepast bij de berekening van de uitvoerrestituties.

Over de toepasselijkheid van de nieuwe regeling op nog niet afgehandelde transacties verschilt de Commissie van mening met verzoekster in het hoofdgeding. Volgens haar is hier geen sprake van een „indirecte retroactiviteit”. Deze doet zich alleen voor in gevallen waarin een bepaling aan vroegere of tegenwoordige feiten andere en nadeliger gevolgen verbindt dan die, met het oog waarop de betrokkene mogelijkserwijs bepaalde handelingen heeft verricht, en deswege in strijd is met het beginsel van bescherming van het gerechtvaardigd vertrouwen. De nieuwe regeling moest dus betrekking hebben op een reeds verworven rechtspositie. De regeling maakte echter geen enkele inbreuk op enige rechtspositie van verzoekster in het hoofdgeding. Op de datum van inwerkingtreding van verordening nr. 1048/71 had zij slechts één, voor de administratieve rechter geldend te maken recht, namelijk op beta-

ling van de in de uitvoercertificaten vooraf vastgestelde uitvoerrestituties. De verwachting van verzoekster in het hoofdgeding dat zij kon profiteren van een aanpassing van de geprefixeerde restitutie, was bij de vaststelling van verordening nr. 1048/71 nog niet geconcretiseerd; eerst bij de inwerkingtreding van verordening nr. 1061/71 van 16 juni 1971 had een verwachtingsrecht ter zake van een aanpassing der restitutie kunnen ontstaan. Tevoren kon er slechts een vaag uitzicht op extra winst bestaan.

Evenmin kan aan de vermelding in de uitvoercertificaten „onder voorbehoud van artikel 12 van verordening nr. 766/68” een verwachtingsrecht op een aanpassing van de restitutie worden ontleend, daar deze aanduiding alleen ten doel had de certificaathouder te wijzen op de mogelijkheid dat de geprefixeerde restitutie zou worden verlaagd op grond van artikel 12 van verordening nr. 766/68. Deze uitlegging komt naar geest overeen met het voorbehoud dat in nationale administratieve stukken wordt gemaakt.

Waar de bij verordening nr. 1048/71 aangebrachte wijziging dus noch een tevoren bestaand recht noch een uitzicht op verhoging van vooraf vastgestelde restituties verkort, is er ook geen sprake van „indirecte (of materiële) retroactiviteit”.

Deze uitlegging sluit aan op de bovenontwikkelde economische beschouwingen. De restitutie heeft ten doel suikerexport uit de Gemeenschap mogelijk te maken ondanks verschillen tussen de interne prijzen in de Gemeenschap en de wereldmarktprijzen. Ten deze werd het beslissend prijspeil bepaald door de oude interventieprijs waartegen verzoekster in het hoofdgeding de suiker heeft kunnen betrekken. Indien de restituties zouden worden berekend op basis van een hogere interventieprijs dan die waartegen verzoekster de suiker in feite heeft betrokken, zou zij een economisch ongerechtvaardigde winst maken.

De eerste vraag moet derhalve bevestigend en de tweede ontkennend worden

beantwoord. Ten aanzien van de derde vraag merkt de Commissie subsidiair nog op dat de regeling van het oorspronkelijke artikel 12 van verordening nr. 766/68 geen beoordelingsmarge openliet voor de aanpassing van de restitutie. De eenvormige toepassing kon derhalve worden verzekerd door de bevoegde na-

tionale bureaus zonder voorafgaande tussenkomst der Commissie.

De nieuwe regeling voorzag daarentegen in een concrete beoordelingsbevoegdheid van de Commissie. Haar voorafgaande tussenkomst was een noodzakelijke waarborg voor de eenvormige toepassing van de betrokken regeling.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Hessische Finanzgericht bij beschikking van 18 december 1972, ingekomen ter griffie van het Hof op 2 januari 1973, krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag drie vragen heeft gesteld inzake de uitlegging van artikel 12 van verordening nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968, houdende vaststelling van de algemene voorschriften inzake de restitutie bij de uitvoer van suiker (Publikatieblad 1968, nr. L 143), en van verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971 (Publikatieblad 1971, nr. L 114) waarbij eerstgenoemde verordening, met name artikel 12, werd gewijzigd;

2 Overwegende dat de regels houdende een gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector suiker voorzien in de toekenning van restituties bij de uitvoer van witte suiker ter overbrugging van het verschil tussen de wereldmarktprijzen en de prijzen van de Gemeenschap alsmede in de mogelijkheid dat de te betalen restitutie voor een bepaalde periode wordt geprefixeerd op het restitutiebedrag dat geldt op de dag van het verzoek om prefixatie;

dat artikel 12 in zijn oorspronkelijke formulering bepaalde dat, wanneer tijdens de periode tussen de bepaling van de restitutie krachtens een openbare inschrijving en de realisatie van de uitvoertransactie een verandering komt in de interventieprijs, de vastgestelde restitutie wordt gecorrigeerd aan de hand van bedoelde wijziging;

dat dit artikel 12 werd gewijzigd bij genoemde verordening nr. 1048/71, in werking getreden op 27 mei 1971, in die zin dat bij een verandering van de prijzen van suiker of melasse tijdens bedoelde periode „het restitutiebedrag kan worden aangepast”;

3 Overwegende dat uit de stukken blijkt dat verzoekster in het hoofdgeding, die op 1 februari en 5 mei 1971 drie certificaten met prefixatie voor de uitvoer van witte suiker had verkregen, welke respectievelijk tot en met 31 juli en 31 augustus 1971 geldig waren en waren voorzien van de vermelding „onder voorbehoud van artikel 12 van verordening (EEG) nr. 766/68”, heeft verzocht

om verhoging van de geprefixeerde restitutie op grond van de verhoging van de interventieprijs die per 1 juli 1971 was toegepast ingevolge verordening nr. 1061/71 van de Raad van 25 mei 1971 (Publikatieblad 1971, nr. L 115);

dat het ten deze geadieerde Finanzgericht de drie onderhavige vragen heeft voorgelegd;

Ten aanzien van de eerste en tweede vraag

- 4 Overwegende dat wordt gevraagd of verordening nr. 1048/71 aldus moet worden verstaan dat het nieuwe artikel 12 van verordening nr. 766/68 van toepassing is op het geval dat een uitvoercertificaat vóór 27 mei 1971, toen de nieuwe tekst in werking trad, werd afgegeven en de uitvoer na 1 juli 1971, toen de verhoging van de interventieprijs in werking trad, plaats vond;
- 5 Overwegende dat volgens een algemeen erkend beginsel de wet waarbij een wettelijke bepaling wordt gewijzigd, van toepassing is, tenzij het tegendeel is bepaald, op de toekomstige gevolgen van feitelijke situaties welke onder vigeur van de oude wet zijn ontstaan;

dat derhalve de wijziging van artikel 12 van verordening nr. 766/68 niet alleen van toepassing is op de na haar inwerkingtreding afgegeven certificaten met prefixatie, maar ook op de certificaten, die vóór die datum waren afgegeven, voorzover de betrokken uitvoer nog niet had plaatsgevonden en de interventieprijs niet was gewijzigd;

- 6 Overwegende dat in de tweede plaats wordt gevraagd of verordening nr. 1048/71 bij deze uitlegging niet in strijd is met een beginsel van rechtszekerheid, krachtens hetwelk het gerechtvaardigd vertrouwen van de belanghebbenden bescherming verlangt (Vertrauensschutz);
- 7 Overwegende dat uit de considerans der verordening blijkt dat de Raad, de regeling van een strikte aanpassing van de geprefixeerde uitvoerrestitutie te stroef achtend, de dwingende bepaling van het oude artikel 12 heeft vervangen door een facultatieve bepaling ten einde de mogelijkheid te scheppen dat op passende wijze een aanpassing plaatsvindt;

dat immers het oude artikel 12, dat voorzag in een automatische aanpassing van de geprefixeerde restitutie aan eventuele verhogingen en verlagingen, het gevaar inhield de exporteurs bij verlaging van de interventieprijs een ongerechtvaardigd nadeel toe te brengen en bij verhoging een evenzeer ongerechtvaardigd voordeel te bezorgen;

dat, behoudens uitzondering, mag worden aangenomen dat de biedingen bij een openbare inschrijving en de aanvragen voor een uitvoercertificaat in hoofdzaak zijn afgestemd op de leveringsmogelijkheden van de exporteur en op de marktomstandigheden in de Gemeenschap op het tijdstip van de bieding en de aanvraag;

dat een automatische aanpassing, zoals voorzien in het oude artikel 12, derhalve zowel de verwachtingen, waarvan bij de prefixatie der restitutie was uitgegaan, als de berekeningen van de exporteurs-certificaathouders kon doorkruisen;

- 8 dat mitsdien, ook al kunnen bij wijziging van de interventieprijs tussen het tijdstip waarop de restitutie werd vastgesteld, en het tijdstip waarop de uitvoer plaatsvindt, aanpassingen noodzakelijk zijn, door de facultatieve bepaling van het nieuwe artikel 12 toch beter rekening wordt gehouden met de behoefte aan stabiliteit in de handel en bij de functionering van de markt;

dat bezwaarlijk kan worden aangenomen dat een gevestigde rechtspositie van de betrokkenen kan worden aangetast door de wijziging van een bepaling die wegens haar stroefheid tot bevoordeling of benadeling dier betrokkenen kon leiden;

- 9 Overwegende wijders dat men met name bij verhoging van de interventieprijs niet, gelijk verzoekster in het hoofdgeding doet, mag stellen dat betrokkenen op grond van het oude artikel 12 mochten vertrouwen van deze verhoging te profiteren;

dat dit artikel immers niet in de weg stond aan de eventuele toepassing van artikel 37, lid 2, van verordening nr. 1009/67 van de Raad van 18 december 1967, houdende een gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector suiker, op grond waarvan de bepalingen kunnen worden vastgesteld, die noodzakelijk zijn ter voorkoming van een verstoring van de suikermarkt ten gevolge van een wijziging van het prijspeil bij de overgang van het ene verkoopseizoen voor suiker naar het andere;

dat, naar de Commissie heeft uiteengezet, reeds bij de vaststelling van verordening nr. 766/68 was voorzien dat deze bepaling eventueel zou moeten worden toegepast jegens houders van oude voorraden van het voorgaande verkoopseizoen ten einde de uit de verhoging voortvloeiende overwinst weg te nemen;

dat de houders van certificaten met prefixatie derhalve rekening moesten houden met de mogelijkheid dat de voordelen, verwacht van een toepassing van het oude artikel 12, hun zouden worden ontnomen krachtens artikel 37 van verordening nr. 1009/67;

- 10 dat hieruit moet worden geconcludeerd dat de Raad, door artikel 12 te wijzigen in plaats van te grijpen naar het ingewikkelder middel van toepassing van genoemd artikel 37, de positie van de betrokkenen in wezen niet heeft gewijzigd en dat er geen aanleiding is in verordening nr. 1048/71 een inbreuk te zien op de bescherming van het gerechtvaardigd vertrouwen van de betrokkenen;
- 11 Overwegende dat deze conclusies nog bevestiging vinden in de bijzonderheden van het onderhavige geval;
dat immers volgens verzoekster in het hoofdgeding de door haar verkregen uitvoervergunningen betrekking hadden op voorraden van de Einfuhr- und Vorratsstelle, dus op zogenaamde interventiesuiker, waarvoor de oude interventieprijs gold, en dat zij door toedoen van de Einfuhr- und Vorratsstelle niet tijdig over deze suiker kon beschikken, zodat zij zich elders tegen ongunstiger voorwaarden had moeten indekken en de na 1 juli 1971 geleverde suiker op basis van de nieuwe interventieprijs had moeten betalen;
- 12 Overwegende dat, indien dit juist is, daaruit zou volgen dat de beweerde schade niet is veroorzaakt doordat werd vertrouwd op het oude artikel 12, maar door andere omstandigheden;
- 13 Overwegende dat de bevindingen bij het onderzoek van de tweede vraag derhalve niet de conclusie kunnen dragen dat verordening nr. 1048/71 met de wijziging van artikel 12 van verordening nr. 766/68 indruist tegen een beginsel van rechtszekerheid, krachtens hetwelk het gerechtvaardigd vertrouwen van de belanghebbenden bescherming verlangt (Vertrauensschutz);

Ten aanzien van de derde vraag

- 14 Overwegende dat deze vraag slechts is gesteld bij een ontkennende beantwoording van de eerste vraag ofwel een bevestigende beantwoording van de eerste en tweede vraag — hetgeen niet het geval is —, zodat zij verder buiten beschouwing kan blijven;

Ten aanzien van de kosten

- 15 Overwegende dat de kosten, door de Commissie wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen en dat de procedure ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord de mondelinge opmerkingen van verzoekster in het hoofdgeding en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 177;

Gelet op verordening nr. 1009/67 van de Raad van 18 december 1967, met name artikel 37;

Gelet op verordening nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968, met name artikel 12;

Gelet op verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971;

Gelet op verordening nr. 1061/71 van de Raad van 25 mei 1971;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 20;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door het Hessische Finanzgericht bij diens beschikking van 27 december 1972 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1. De wijziging die bij verordening nr. 1048/71 van de Raad van 25 mei 1971 is aangebracht in artikel 12 van verordening nr. 766/68 van de Raad van 18 juni 1968, is niet alleen van toepassing op de na haar inwerkingtreding afgegeven certificaten met prefixatie, maar ook op de voordien afgegeven certificaten, voor zover de betrokken uitvoer nog niet had plaatsgevonden;
2. De bevindingen bij het onderzoek van de tweede vraag kunnen niet de conclusie dragen dat verordening nr. 1048/71 aldus indruist tegen een beginsel van rechtszekerheid, krachtens hetwelk het gerechtvaardigd vertrouwen van de belanghebbenden bescherming verlangt.

Lecourt	Monaco	Pescatore	Donner	Mertens de Wilmars
Kutscher	Ó Dálaigh	Sørensen	Mackenzie Stuart	

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op vier juli negentienhonderddrieënzeventig.

De Griffier

De President

A. Van Houtte

R. Lecourt